

Khăn thướt ng nh ai,

Khăn rí xu ng đ t.

Khăn thướt ng nh ai,

Khăn v t lên vai.

Đèn thướt ng nh ai,

Mà đèn không t t.

M t thướt ng nh ai,

M t ng không yên.

Đêm qua em nh ng lo phi n,

Lo vì m t n i không yên m t b ...

(Trích Ca dao yêu thướt ng tình nghĩa - sách Ng Văn 10 – t p 1- Trang 82 - Chướt ng trình chu n - NXBGD năm 2010)

Chúng ta bi t r ng, tình yêu v n là đ tài muôn thu . G p g , yêu thướt ng r i đ n tướt ng t là nh ng b c đ i quen thu c trong tình yêu l a đôi. Nh ng cung b c tình c m, ngõ ngách yêu đ ng, n i lòng tướt ng t trong th ca nói chung và ca dao nói riêng là muôn màu muôn v . Đ u cho xã h i phong ki n x a có l m kh c nghi t v i tình yêu, nh t là v i ng i ph n , nh ng chúng ta cũng ph i th a nh n r ng: khi tình yêu lên ti ng thì s khát khao tình yêu l a đôi s bùng cháy trong t ng nh p đ p trái tim tu i tr , b t k đó là chàng trai hay cô gái . Ti p c n bài ca dao "Khăn thướt ng nh ai,...", tôi th y m m lòng tr c s s chia tâm t , tình c m chân thành c a ng i con gái v m t tình yêu mà ch h ng p .

Tr c h t, đó là n i nh da di t, chân thành v ng i yêu thướt ng. Q a đúng là bút th màu c a tình yêu chính là n i nh ! S nh nhưng c a ch y không đ gì che đ u đ c. Hình nh khăn, đèn, m t đã nói lên đ u đó. Khăn v n là bi u tướt ng c a tình yêu, là k v t tình yêu. Khăn thướt ng nh ai hay lòng ng i thướt ng nh ai? Khăn vô tình "r i xu ng đ t" hay ng i th n th đ v i r i khăn? Vi c đ i p l i c câu th "Khăn thướt ng nh ai" kh c sâu n i nh trong tâm h n ng i con gái đang yêu. Trong sáng, chân thành và cũng mãnh li t, đ n đ p xi t bao khi cô gái đã không tìm đ c n i tình mà đ tuôn r i n c m t. Đ u này khi n tôi nh đ n l i ca dao:

Nh ai em nh ng khóc th m,

Hai hàng n c m t đ m đ m t m thân.

Không đ ng l i i đó. N i nh thướt ng còn g n li n s tr n tr c, thao th c. Tâm t , tình c m c a ng i con gái ti p t c đ c tác gi dân gian khéo léo b c l qua hình nh giàu ý nghĩa bi u tướt ng là đèn và m t:

Đèn thướt ng nh ai,

Mà đèn không t t.

M t thướt ng nh ai,

M t ng không yên.

C m r i đ đ n hi u th , ng i đ c ch t hình dung vài nét v v ch - gi a b c tranh khuya tĩnh l ng, bên m t ng n đèn, m t ng i con gái v i đôi m t đ m trong đêm nh ng n đèn "không t t" và m t "ng không yên" b i thao th c, đ i ch tình yêu. Ch c r ng, ph i yêu th t lòng, mãnh li t th t lòng thì ch y m i tr n tr c s ng h t mình v i tình yêu dành cho ng i y nh th !

M t đ u l là càng s ng h t mình cho tình yêu, ng i con gái trong th l i không sao tránh kh i nh ng lo phi n r t ... con gái:

Đêm qua em nh ng lo phi n,

Lo vì mất nôi không yên mất b...

Quả thật, đây là điếm sáng thơ hiên đợc vđ đợc cđ a chđ mà cũng là nét đợc tâm hiên cđ a ngđđ i phđ nđ. Viết Nam: Luôn lo lđng, vun đợc tình yêu hđnh phúc. Chúng ta biđt rđng: tình yêu thuđc vào phđm trừ tình cđm trđu tđđng, là tâm tình hiđn đđng. Nói nhđ nhà thơ Tago:

(Trái tim anh lđi là tình yêu)

Nào ai biđt đợc cđ chiđu sâu và bđn bđ cđ a nó

Em là nđ hoàng cđ a vđđng quđc đđ

đy thđ mà em có biđt gì vđ biên giđi cđ a nó đđu...

(Bài thđ sđ 28)

Thđc tđ, khi con ngđđ i ta càng trđn trđng tình yêu thì thđđng mang tâm lý lo lđng, sđ tình yêu vđt mđt. Ngđđ i con gái trong thđ cũng không ngođđ i đđ. Đđđng nhđ ban đđu, chđ cđ kim nén cđm xúc nhđng đđn lúc tình cđm lđn át mđnh liđt, chđ đđ không ngđđ i bđt ra nđi đđ lo trđđ i đđy trong lòng.

Nói ra đđđu này cũng là cách chđ thđy mình có trách nhiđm vun đợc, gìn giđ tình yêu hđnh phúc.

Chđ lo không yên mất bđ biđ tình yêu trong xã hđi phong kiđn còn gđp nhiđu ngđng trđ. Yêu thđđng đđ nhđng liđu có đđn đđđc cùng nhau đđ xây đợc mđt hđnh phúc trđn vđn?

Trong tíđng lòng yêu thđđng cđ a chđ đđđng nhđ có cđ phút than thân trách phđn cđ a ngđđđ i phđ nđ ngày xđ a... Là ngđđđ i ngođđ i cuđc nhđng cđm và thđđng quý ngđđđ i con gái đđy, tôi tin rđng chđ sđ đđn đđđc vđi tình yêu trong sáng, chân thành mà mình hđng đđp đđ.

Khép lđi bài ca dao, khép lđi chuyđn tình cđm cđ a mđt ngđđđ i nhđng cũng là hé mđ bài hđc cho mđđ chúng ta khi đđn vđđ tình đđđi, tình yêu. Rđt cđn lđm nhđng phút giđy tđđng tđ trong sáng, chân thành và mđnh liđt đđ khđđ i nguđn cho mđt tình yêu bđn vđng...(Tđp chí TGTT sđ 434 tháng 7 năm 2014)

Hoàng Thđy